

Sygn. akt II Cgg 7/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Barbara Migas

Protokolant: Ewa Kotyczka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 maja 2017 roku w R.

sprawy z powództwa M. N.

przeciwko (...) S.A. Oddział KWK (...)

o zapłatę

- zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 42.176,69 zł (czterdzieści dwa tysiące sto siedemdziesiąt sześć złotych 69/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 stycznia 2016 roku,
- umarza postępowanie w zakresie żądania odszkodowania za uszkodzoną roślinność i drewnianą toaletę,
- w pozostałej części oddala powództwo,
- nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w G. Ośrodka (...) w R.) kwotę 2109 złotych (dwa tysiące sto dziewięć) tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 701,40 złotych (siedemset jeden złotych 40/100) tytułem kosztów opinii biegłych,
- zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5184 złotych (pięć tysięcy sto osiemdziesiąt cztery) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Barbara Migas

Sygn. akt II Cgg 7/14

UZASADNIENIE

Powódka wystąpiła z ostatecznie sprecyzowanym żądaniem o:

- zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 287.000,00 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenia powstałe na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), obejmującej działkę budowlaną nr (...) wraz z częściami składowymi nieruchomości (za wyjątkiem budynków), w tym: szopy drewnianej, ogrodzenia nieruchomości z siatki stalowej, ogrodzenia z siatki cięto-ciągnionej, ogrodzenia z przęseł drewnianych, ogrodzenia z siatki zgrzewanej ocynkowanej z bramą wjazdową; bramy stalowej i furtki stalowej , utwardzeń gruntu nieruchomości z betonu monolitycznego, chodnika z betonowej nawierzchni z tłuczni, dwóch słupów oświetleniowych i słupa energii elektrycznej, a także studni, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty (roszczenie dotyczy zatem wszystkich

części składowych z wyłączeniem budynków i składników roślinnych, co do których roszczeni nie zostało zgłoszone lub też zostało cofnięte), ewentualnie o

2) zobowiązanie pozwanej do naprawy przywracającej stan poprzedni przedmiotowej nieruchomości gruntowej powódki poprzez wykonanie prac naprawczych, rekultywacyjnych w gruncie, a także prac w pozostałych częściach składowych nieruchomości – w przypadku gdy w toku postępowania okaże się, iż nie zachodzą przesłanki uzasadniające zasądzenie odszkodowania jw., w szczególności poprzez:

a) wyrównanie gruntu działki nr (...) i przeprowadzenie jej rekultywacji i odwodnienia,

b) przywrócenie stanu poprzedniego drewnianej szopy,

c) przywrócenie liniowości ogrodzeń – przywrócenie ich do stanu poprzedniego,

d) regulację bram i furtek,

e) wykonanie nowego utwardzenia nieruchomości z betonu monolitycznego, chodnika z betonu, nawierzchni z tłucznia,

f) wykonanie prac naprawczych w zakresie słupów oświetleniowych, słupa energii elektrycznej oraz studni;

3) o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 100.000,00 zł tytułem naprawienia wyrządzonej ruchem zakładu górniczego pozwanej tzw. szkody handlowej rozumianej jako doznanie uszczerbku w majątku poszkodowanej na skutek faktu, iż działka nieruchomości gruntowej nr 215/59 objętej księgą wieczystą nr (...) została uszkodzona i zostanie poddana zabiegom restytucyjnym, co bezpośrednio rzutuje na obniżenie wartości rynkowej nieruchomości gruntowej powódki wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

4) umocowanie powódki do wykonania naprawy przywracającej stan poprzedni nieruchomości wymienionej w pkt. 1 pozwu na koszt pozwanej w razie jej niewykonania przez pozwaną w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia wyroku.

W uzasadnieniu wskazała, iż opisana powyżej nieruchomość była przedmiotem postępowania sądowego w sprawie naprawienia szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego przed Sądem Okręgowym w Gliwicach XII Wydział Cywilny (sygn. XII CGG 13/11), jednakże wydany w sprawie wyrok z dnia 13 lipca 2011 r. obejmował przede wszystkim składniki budowlane nieruchomości objętej KW nr (...), natomiast nie obejmował obiektów wskazanych powyżej (nieruchomości gruntowej oraz jej części składowych, za wyjątkiem budynków), uszkodzonych wskutek prowadzonej przez pozwaną działalności na tym terenie. Podniosła, iż w wyniku działalności zakładu (...) S.A. w J. Oddział KWK (...) – doszło do ruchów podłoża, które spowodowały szkody na nieruchomości gruntowej. Odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku ruchu zakładu górniczego w ocenie powódki ponosi pozwana zgodnie z przepisami ustawy - Prawo geologiczne i górnicze, albowiem w jej skład wchodzi KWK (...) w P.. Powódka podkreśliła, że od dnia wydania wyroku w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Gliwicach pod sygn. XII CGG 13/11 doszło do zasadniczej zmiany okoliczności faktycznych sprawy ze względu na dalsze trwanie eksploatacji w rejonie nieruchomości powódki i w konsekwencji istotnej zmiany stanu nieruchomości gruntowej i jej części składowych. Szkoda występująca na nieruchomości powódki ma charakter postępujący i dynamiczny. Podała, iż zgodnie z informacją podaną przez geologa w opinii złożonej w sprawie XII CGG 13/11 eksploatacja górnicza terenu, na którym mieści się przedmiotowa nieruchomość gruntowa planowane jest do roku 2020. Ponadto, w trakcie wydania przedmiotowej opinii (listopad 2010 roku), na nieruchomości powódki nie stwierdzono deformacji nieciągłych, ale biegły zaznaczył, że istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że takie deformacje mogą powstać w każdej chwili. Tak też się stało w okolicznościach niniejszej sprawy, deformacje nieciągłe ujawniły się na powierzchni działki, niszcząc jej poziome ukształtowanie a przy okazji jej części składowe jak ogrodzenia, małe zabudowania, roślinność. Potwierdzeniem powyższych twierdzeń jest także okoliczność wielokrotnego przeprowadzania remontów drogi wojewódzkiej nr (...) (ul. (...)) z powodu powstałych uszkodzeń, w tym przebiegających przez drogę deformacji nieciągłych. Droga ta

jest położona bezpośrednio przy działce powódki. Stopień pochylenia terenu jest na tyle duży, iż uniemożliwia jego jakiegokolwiek wykorzystanie. Deformacje nieciągłe ujawnione na działce, które spowodowały powstanie uskoków i progów, niweczą jakiegokolwiek plany wykorzystania tego gruntu. Usunięcie pochylenia terenu oraz naprawa wskazanych wyżej uszkodzeń znacznie przewyższy wartość rynkową nieruchomości. Działka ta kwalifikuje się bowiem do przeprowadzenia rekultywacji, a ta z uwagi na rażąco wysokie koszty jej przeprowadzenia, znacznie przewyższy wartość wskazanej nieruchomości. Tym samym w ocenie powódki uzasadnia to tezę o konieczności naprawienia powstałych szkód poprzez zapłatę odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o odrzucenie pozwu, względnie oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana w pierwszej kolejności pozwana wskazała, że pomiędzy stronami toczyły się postępowania sądowe zakończone prawomocnymi wyrokami, a to: 1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, XII Wydział Cywilny z dnia 13 lipca 2011 r. (sygn. akt XII Cgg 13/11) oraz 2) wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Wydział I Cywilny z dnia 17 kwietnia 2007 roku (sygn. akt I C 321/05). Powództwo wytoczone w postępowaniu sądowym o sygn. akt XII Cgg 13/11 obejmowało m.in. żądanie naprawienia szkody w nieruchomości gruntowej powodującej zmiany stosunków wodnych. Naprawienie szkody w nieruchomości gruntowej zgodnie z żądaniem pozwu miało polegać na zapłacie jednorazowego odszkodowania, ewentualnie na przywróceniu stanu poprzedniego poprzez zlikwidowanie bezodpływowej niecki. Prawomocny wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, XII Wydział Cywilny z dnia 13 lipca 2011 roku, sygn. akt XII Cgg 13/11 na rzecz Pani M. N. zasądzono jednorazowe odszkodowanie w kwocie 415 182,16 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5 kwietnia 2011 roku obejmujące wyłącznie odszkodowanie za budynki: sali bankietowej i baru. Powództwo w pozostałym w zakresie zostało oddalone. Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania. Wobec czego, w ocenie pozwanej żądanie naprawienia szkody w nieruchomości gruntowej zasługuje na odrzucenie.

Skoro z uwagi na powagę rzeczy osądzonej Sąd nie orzekł w przedmiocie naprawy nieruchomości gruntowej i powództwo w pozostałym zakresie zostało oddalone to powódka powinno zaskarżyć w tej części orzeczenie, czego nie uczyniła mimo, iż była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika.

Z kolei powództwo wytoczone w postępowaniu sądowym o sygn. akt I C 321/05 obejmowało żądanie zasądzenia odszkodowania za m. in. ogrodzenie, place, chodniki i inne przedmioty trwale związane z nieruchomością. Sąd wyrokiem zasądził odszkodowanie za budynek mieszkalny. W pozostałym zakresie powództwo oddalił. W związku z powyższym w ocenie pozwanej roszczenie powódki obejmujące żądanie naprawy szkody w nieruchomości gruntowej oraz w innych częściach składowych wymienionych w pozwie było już przedmiotem postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem. Niezależnie od powyższego pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczeń powódki. O szkodach w nieruchomości gruntowej oraz z pozostałych częściach składowych nieruchomości w ocenie pozwanej powódka z pewnością wiedziała w momencie nabycia nieruchomości tj. w 2010. Natomiast już w 2003 roku ojciec powódki zwrócił się z wnioskiem do pozwanej o naprawienie szkody wywołanej eksploatacją górnictwem. Wniosek obejmował m.in. żądanie naprawy ogrodzenia i zlikwidowanie zapadliska podwórka. Pozwana spisała protokoły ustaleń stanu szkód w 2004 roku i 2006 roku. Do zawarcia ugody pozasądowej nie doszło, gdyż ojciec powódki wystąpił na drogę postępowania sądowego. Dlatego też zdaniem pozwanej roszczenie powódki jest przedawnione, natomiast pogarszający się stan nieruchomości gruntowej oraz pozostałych części składowych, których naprawy obecnie domaga się powódka jest spowodowany niedbalstwem właściciela i innych użytkowników nieruchomości. Pozwana wskazała, iż nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem powódki wyrażonym w pozwie, że małe zabudowania i ogrodzenie stanowią zagrożenie dla jej użytkowników ze względu na bardzo zły stan techniczny spowodowany uszkodzeniami wyrządzonymi ruchem zakładu górniczego pozwanej, skoro powódka nie dokonywała żadnych bieżących napraw i ewidentnym jest, że nieruchomość jest zaniedbana. Wobec czego pozwana podniosła również zarzut przyczynienia się powódki do ewentualnej szkody. Podniesiony zarzut przyczynienia się poszkodowanej do ewentualnej szkody dotyczy również nawierzchni, która została wykonana niezgodnie ze sztuką budowlaną bez wymaganej podsypki, a także słupa oświetleniowego.

Przechodząc do twierdzeń powódki odnośnie niemożności użytkowania nieruchomości pozwana podniosła, że powódka obecnie wynajmuje część swojej nieruchomości z czego uzyskuje znaczny przychód. Budynek po dawnym barze został wynajęty firmie, która według wiedzy pozwanej wyremontowała parking, gdzie nawierzchnia jest nowa i nieuszkodzona. Natomiast drugą część nieruchomości powódka wynajmuje przedsiębiorcy, który prowadzi (...) i który jest ogrodzony stosunkowo nowym ogrodzeniem, co widać na załączonej do pozwu dokumentacji fotograficznej. Dlatego mało wiarygodne są twierdzenia powódki zawarte w pozwie, że chciałaby sprzedać nieruchomość na wolnym rynku, lecz jest to niemożliwe ze względu na występujące szkody górnicze. Pozwana podniosła także, iż 8 lipca 2011 roku między stronami została zawarta ugoda pozasądowa na podstawie której powódka otrzymała odszkodowanie za straty w drzewostanie owocowym i użytkowym. Pozwana zrzekła się wszelkich roszczeń wynikających ze szkody objętej niniejszą ugoda (§ 5 ugody). Z operatu szacunkowego wynika, iż odszkodowanie zostało wypłacone w związku z 100% uszkodzeniem drzew i krzewów. Po wypłacie odszkodowanie według służb pozwanej powódka nie dokonała żadnych nowych nasadzeń. Ponadto pozwana w 2011 roku dokonała naprawy studni powódki, natomiast według informacji służb pozwanej słup energii elektrycznej, którego naprawienia domaga się także powódka jest nowy. Reasumując, w ocenie pozwanej powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. N. jest właścicielką nieruchomości gruntowej obejmującej działkę budowlaną, położonej w P. przy ulicy (...), działka gruntowa nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Powódka stała się właścicielem tej nieruchomości na mocy umowy darowizny z dnia 26 marca 2010 r. zawartej z G. G.. Powyższa nieruchomość składa się z działki budowlanej nr (...), porastającej ją roślinności, które są częścią składową powyższej działki, a także z zabudowań i części składowych, które są objęte zakresem niniejszego sporu: szopy drewnianej, ogrodzenia nieruchomości z siatki stalowej, ogrodzenia z siatki cięto - ciągnionej, ogrodzenia z przesł drewnianych, ogrodzenia z siatki zgrzewanej ocynkowanej z bramą wjazdową; bramy stalowej i furtki stalowej, utwardzeń gruntu nieruchomości z betonu monolitycznego, chodnika z betonu, nawierzchni z tłuczni, dwóch słupów oświetleniowych i słupa energii elektrycznej, a także studni.

Opisana powyżej nieruchomość była przedmiotem postępowań sądowych w sprawie naprawienia szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego przed Sądem Okręgowym w Gliwicach. Prawomocnym wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2007 r. o sygn. akt I C 321/05 Sąd zasądził od pozwanej (...) SA w J. na rzecz powoda T. G. (poprzednik prawny M. N.) tytułem odszkodowania za szkody wyrządzone w budynku mieszkalnym kwotę 199.185,85 zł z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym poczynając od dnia 2.08.2005 r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Z kolei prawomocnym wyrokiem z dnia 13 lipca 2011 r., sygn. akt XII Cgg 13/11 zasądzono od pozwanej (...) SA w J. na rzecz powódki M. N. tytułem odszkodowania kwotę 415 182,16 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 kwietnia 2011 r. oraz oddalono roszczenie w pozostałym zakresie.

Działalność wydobywcza pozwanej na terenie, na którym mieści się nieruchomość powódki planowana jest co najmniej do roku 2020. Dnia 8 lipca 2011 roku między stronami została zawarta ugoda pozasądowa na podstawie której powódka otrzymała odszkodowanie za straty w drzewostanie owocowym i użytkowym z tytułu szkód powstałych w roku 2010. Pozwana zrzekła się wszelkich roszczeń wynikających ze szkody objętej niniejszą ugoda (§ 5 ugody). Pismem z 9 sierpnia 2013 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty jednorazowego odszkodowania w wysokości 300 000,00 zł stanowiącego równowartość przedmiotowych szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego, ewentualnie, w przypadku kwestionowania zasadności wskazanego powyżej sposobu naprawienia szkody do złożenia jednoznacznego oświadczenia co do technicznej możliwości przeprowadzenia restytucji naturalnej nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) w oparciu o stanowisko profesjonalnego podmiotu wykonującego roboty przywracające stan poprzedni na zlecenie pozwanej oraz o wyrażenie jednoznacznego stanowiska co do zasadności roszczenia powódki w przedmiocie wypłaty jednorazowego odszkodowania w podanej wysokości w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma pod rygorem wystąpienia na drogę sądową. W odpowiedzi pozwana pismem z 30 sierpnia 2013 r. nie uznała zgłoszonego roszczenia, powołując się na powagę rzeczy osądzonej.

Nieruchomość powódki była od 1982 r. do chwili obecnej w zasięgu znacznych ujemnych wpływów eksploatacji górniczej. Górótwór i teren przeszedł teraz w fazę uspokojenia do czasu odbudowy kolejnych dwóch pokładów 404/2 i 404/4. Na nieruchomości doszło do powstania deformacji nieciągłych w postaci uskoków i szczelin, pofałdowań oraz znacznego przechylenia terenu do 3.1%. Doszło również do zmian hydrogeologicznych - zaniku wody w studni oraz trudności w odprowadzeniu wód opadowych. Nie odnotowano zjawisk sufozyjnych na nieruchomości. Natomiast projektowana eksploatacja górnicza pogłębi nieco istniejące już deformacje, ale nie przyczyni się do uszkodzeń w sieci wodnej i elektrycznej. Biegły powstrzymał się od oceny w kwestii drewnianej wiaty.

Eksploatacja górnicza prowadzona w latach 1969-2015 wywołała wpływy V kategorii terenu górniczego w postaci deformacji ciągłych i nieciągłych ujawnionych na przedmiotowej nieruchomości stanowiącej własność powódki. Eksploatacja była prowadzona w 11 pokładach systemem zwałowym. Wpływy tej eksploatacji spowodowały uszkodzenia w obiektach usytuowanych na nieruchomości w postaci m. in. uszkodzenia ogrodzeń, słupków oświetleniowych, nawierzchni utwardzonych – placów i chodników, studni (zanik wody), wiaty drewnianej. Obiekty te nie były naprawiane z tytułu szkód górniczych, za wyjątkiem studni, która była naprawiana przez pozwaną z tytułu szkód górniczych w roku 2011. Obecnie studnia jest nieczynna z powodu braku wody spowodowanym ujemnymi skutkami wpływów górniczych. Stan techniczny obiektów jest bardzo zły.

Ogrodzenie z siatki i słupków stalowych powlekanych zostało zbudowane w latach 2008-2009. Ogrodzenie z siatki stalowej plecionej malowanej na słupkach żelbetowych-prefabrykowanych posadowiono 1994 r. Kolejne ogrodzenie z siatki stalowej plecionej na słupkach drewnianych powstało 1990 r. Ogrodzenie z pręseł drewnianych na słupkach betonowych powstało w 1994 r., a ogrodzenie z paneli profilowanych ze stali ocynkowanej w 2009 r.

Dwa słupki oświetleniowe ze stali o długości 3,5 m, zakotwiczone w rurze ochronnej osadzonej w gruncie, z kloszem oświetleniowym posadowiono w 1990 r. Przyłącze zostało wykonane na zlecenie powoda przez firmę (...) SA.

Na nieruchomości powódki znajdują się również nawierzchnie utwardzane w postaci placów i chodników, które wykonano w okresie od 1990 r. do 2000 r.

Studnia została zbudowana w roku 1950 i została wykonana z kręgów betonowych o głębokości 7 m. Posiada ona przykrywą betonową z otworem do czerpania wody.

Natomiast wiata drewniana została wykonana w roku 1990, z przeznaczeniem do przechowywania drobnego sprzętu rolniczego jako obiekt tymczasowy.

Powyższe obiekty uległy uszkodzeniu poprzez deformację, wychylenie z pionu, pęknięcia, złamania, wybrzuszenia i uskoki, a także pofałdowania. Ich stan techniczny

jest zły lub bardzo zły, ale wynika to głównie z naturalnego zużycia. Nie stwierdzono uszkodzeń pochodzenia górniczego jedynie w słupach oświetleniowych.

Dalsza eksploatacja górnicza, przynajmniej do końca roku 2020, w rejonie przedmiotowej nieruchomości wywoła wpływy deformacji ciągłych o wielkości dla III kategorii rejonu górniczego, jak również możliwa jest reaktywacja istniejących deformacji nieciągłych. Należy spodziewać się dalszych uszkodzeń tych obiektów.

Łączna wartość odszkodowawcza (techniczna) obiektów wynosi 34 289,99 zł netto, na co składa się:

a) ogrodzenia 14 582,17 zł:

- ogrodzenie z siatki i słupków stalowych powlekanych 7 333,07 zł,

- ogrodzenie z siatki stalowej plecionej malowanej na słupkach żelbetowych-prefabrykowanych 4 328,35 zł,

- ogrodzenie z siatki stalowej plecionej na słupkach drewnianych 177,44 zł,

- ogrodzenie z pręseł drewnianych na słupkach betonowych 408,85 zł,

- ogrodzenie z paneli profilowanych ze stali ocynkowanej 2 334,46 zł;

b) słupki ogrodzeniowe 2 szt. 570,32 zł;

c) nawierzchnie utwardzone (place i chodniki) 16 218, 34 zł:

- nawierzchnie z betonu lanego 4 211,81 zł,

- nawierzchnie z kamieni 12 006, 53 zł;

d) studnia 1 477,78 zł;

e) wiata drewniana 1 441,38 zł.

Zatem kosztorysowa wartość techniczna poszczególnych obiektów wyliczona na poziomie aktualnych cen brutto, tj. z należnym 23 % podatkiem VAT, wynosi 42 176,69 zł brutto (34 289,99 zł x 1,23).

Ponadto na nieruchomości powódki, położonej w P. przy ulicy (...) doszło do uszkodzenia gruntu w postaci deformacji nieciągłych. W przeszłości orzeczeniem Komisji do Spraw S. (...) z 30 maja 1989 r. stwierdzono istnienie szkody górniczej na parcelach oznaczonych numerami 215/59 i 216/59 o łącznym obszarze 0,6980 m2 użytków. W następstwie robót górniczych KWK (...) -lecia PRL nastąpiła szkoda górnicza w postaci niedającego się usunąć uszkodzenia gruntu – ustalono stopień uszkodzenia gruntu od 20 do 40 % i wysokość odszkodowania w kwocie 546 444 zł.

Obecny stan gruntu przedmiotowej działki jest w zasięgu oddziaływania szkód górniczych w wyniku ruchu zakładu (...) oraz pod wpływem uskoku warszawickiego. Na parceli 215/59 stwierdza się jej zawadnienie, niewielkie nachylenie w kierunku północnym do drogi P. – J. ul. (...), pofałdowanie terenu oraz zdeformowanie płyt betonowych. Do 18 m w głąb zalegają czwartorzędowe gliny i piaski, następnie trzeciorzędowe ły na głębokości 467 m. Osiedlenia terenu wykazały odchylenia maksymalnie do 3m. Teren nadal nie jest uspokojony, a szacowany czas uspokojenia to rok 2019-2020 albo jeżeli będzie kontynuowana dalsza eksploatacja pokładów 404/2 i 404/4 to rok 2028. Wskaźniki deformacji kwalifikują teren do V kategorii szkód górniczych, gdzie występują zmiany hydrologiczne w postaci zaniku wody w studniach i trudności w odprowadzaniu wód opadowych. Jednakże planowana eksploatacja górnicza kwalifikuje teren do III kategorii szkód górniczych i nie będzie stanowić dużego zagrożenia dla obiektów powierzchniowych.

Przyczyna deformacji, która wystąpiła na działce nr (...) i zakwalifikowana jako szkoda górnicza, może mieć także przyczynę pozagórniczą - bowiem w obrębie działki zlokalizowany jest tzw. uskok warszawicki, stanowiący sam w sobie deformację, która może się pogłębiać na skutek ruchu zakładu górniczego, jednak występująca niezależnie od kopalni. Stąd też mogą wynikać większe wartości deformacji obserwowanych niż wynikałoby to z prognozowanych obliczeń osiadań terenu. Jednakże działka nr (...) nie jest znacząco zdeformowana, nie ma zapadlisk i nie odstaje znacząco od sąsiedniego terenu. Ponadto deformacje występują znacznie szerzej poza obszarem działki (...), obejmując zasięgiem drogę, obszar leśny i tereny garaży.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego działka jest przewidziana pod zabudowę. Samo wystąpienie deformacji nie dyskwalifikuje działki jako gruntu budowlanego. Ograniczenie zabudowy dotyczy jedynie lokalizacji budynków i budowli w obrębie wspomnianego uskoku, w obrębie którego nie powinno się lokalizować żadnych budynków (po około 20 do 30 metrów po jednej i po drugiej stronie uskoku). W przypadku lokalizacji budynków powinny one być przystosowane do lokalnych specyficznych warunków tzn. fundamenty powinny być zaprojektowane w postaci płyty, a nie jak w przedmiotowym przypadku wykonane posadowienie na tradycyjnych ławach fundamentowych. Tak wykonane posadowienie na obszarze osiadań wywołało zniszczenie budynku na działce, który nadaje się jedynie do rozbiórki. W związku z powyższym działka nadaje się do wykorzystania zgodnie z planem

zagospodarowania przestrzennego, a prace restytucyjne nie są potrzebne, bo powierzchnia nie jest zdeformowana w taki sposób by było to konieczne na chwile obecną. W przypadku zamiaru powtórnej zabudowy działki należy wykonać projekt posadowienia budynku i zaprojektowanie go przez inżyniera geotechnika, uwzględniając dokumentację geologiczno-inżynierską podłoża działki. Do projektu można wykorzystać wyniki badań i dokumentację sporządzoną na potrzeby Kopalni, uzupełnione o płytsze wiercenia geotechniczne

Ewentualne działania restytucyjne w przyszłości mogłyby polegać na niwelacji zaistniałej deformacji w obrębie działki - tj. wykonania odpowiednich robót ziemnych przy użyciu takich maszyn jak zgarniarka, jednak charakter deformacji i istnienie w podłożu uskoku nie gwarantuje, że szkoda nie wystąpi w przyszłości i deformacja nie pogłębi się, zwłaszcza w obrębie lokalizacji wspomnianego uskoku. Tym bardziej, że teren nie jest uspokojony i obserwowane są kolejne pęknięcia rysy na budynku oraz na sąsiedniej drodze, a drzewa przechylają się. Zmiany mają charakter dynamiczny, co potwierdzają oględziny działki. Szkody górnicze bowiem często odnawiają się po latach, a sytuację w przedmiotowym przypadku komplikuje złożona budowa geologiczna i wynikający z niej charakter podłoża podatnego na deformacje. Zatem na dzień dzisiejszy działania restytucyjne nie są również zasadne z tego powodu, iż trudna jest do przewidzenia ich skuteczność. Jest to także niecelowe z ekonomicznego punktu widzenia.

Dowody: odpis księgi wieczystej (...) Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju k. 10-14; protokół oględzin miejsca szkody k. 160-164; z akt Sądu Okręgowego w Gliwicach X. C. 13/11 w szczególności z opinii biegłego J. K., odpisu prawomocnego wyroku wraz z uzasadnieniem; ugoda stron k. 86; pismo pozwanej z dnia 2.06.2009 r., k. 32; pismo powódki skierowane do pozwanej z 9.08.2013 r. k. 55-58); (odpowiedź pozwanej z 30.08.2013 r. k. 59-60; zeznania powódki protokół z dnia 23.09.2014 r. 00:08:25 k. 197v; opinia górniczo-geologiczna wraz z pisemną i ustną opinią uzupełniającą k. 233-272, 320, 361; opinia budowlana wraz z pisemną i ustną opinią uzupełniającą k. 382-454, 505, 509-523; opinia geotechniczna wraz z ustną opinią uzupełniającą k. 648-658, 683

W toku postępowania Sąd oddalił niektóre wnioski dowodowe stron odnoszące się do powołania kolejnych biegłych z zakresu tych samych specjalizacji, ponieważ Sąd stoi na stanowisku, iż trzy pisemne opinie biegłych z różnych specjalności wraz z pisemnymi jak i ustnymi opiniami uzupełniającymi oraz przeprowadzone oględziny nieruchomości powódki, w sposób wyczerpujący wyjaśniły wszelkie kwestie podnoszone przez strony a samo niezadowolenie którejkolwiek ze stron z treści opinii nie uzasadniało przedłużania postępowania w sytuacji, gdy potrzeba taka nie wynikała z okoliczności sprawy.

Podejmując rozstrzygnięcie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, którym dał wiarę w całości, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach obowiązków wynikających z charakteru ich działalności, a zgodność ich treści z rzeczywistym stanem faktycznym nie została przez strony zakwestionowana w toku procesu. Sąd oparł się również na zeznaniach powódki, uznając je za wiarygodne w takim zakresie w jakim są one zgodne z ustalonym w sprawie stanem faktycznym.

Ponadto Sąd w całości podzielił wywody i wnioski opinii wydanych przez biegłych sądowych: M. S. oraz J. P., gdyż zostały one sporządzone w sposób rzetelny i wszechstronny oraz były poparte specjalistyczną literaturą i wizją w terenie. Biegli, z różnych dziedzin, szczegółowo przeanalizowali kwestie dotyczące zarówno uszkodzeń występujących na nieruchomości powoda i technicznej możliwości przywrócenia do stanu poprzedniego wszystkich składników wchodzących w skład nieruchomości powoda. Równocześnie biegli rzeczowo odnieśli się do wszystkich zarzutów stron postępowania.

Nie ulega wątpliwości, że dowód z opinii biegłych podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 kpc - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomowi wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (por. postanowienie SN z 7.11.2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 4/2001, poz. 64).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Dochodzone przez powódkę roszczenia wynikały z faktu wystąpienia szkody na jej nieruchomości spowodowanej ruchem zakładu górniczego pozwanej, a ponieważ ruch ten prowadzony był zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze, to do naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody zastosowanie miały przepisy regulujące tę szczególną materię.

Ponadto zgodnie art. 435 § 1 kc przedsiębiorca górniczy, jako prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.), odpowiada za szkodę na osobie lub mieniu wyrządzoną przez ruch tego przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W niniejszej sprawie pozwana wniosła o oddalenie przedmiotowego powództwa twierdząc, że powódka nabywając nieruchomość wiedziała o szkodach powstałych w budynku i ich zakresie, w związku z czym jej żądanie nie może być zaakceptowane przez Sąd. W doktrynie powszechnie przyjmuje się, iż każdoczesny właściciel nieruchomości może domagać się naprawienia szkód pochodzenia górniczego, jeżeli nie były one wcześniej przedmiotem postępowania ugodowego lub sądowego, w wyniku którego zostały one naprawione lub wypłacono za nie jednorazowe odszkodowanie.

Sąd zauważa przy tym, iż pozwana w toku procesu uznała ustalenia biegłych sądowych co do przyczyn uszkodzeń na nieruchomości powódki, wad budowlanych oraz związku przyczynowego pomiędzy znaczną częścią uszkodzeń a eksploatacją górniczą pozwanej. Ponadto w toku postępowania przedsądowego pozwana uznała roszczenie w zakresie obowiązku naprawy części szkód występujących na nieruchomości powódki (a to roślinności występującej na jednej z przedmiotowych działek powódki).

Natomiast po myśli art. 146 ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze jeżeli nie można ustalić, kto wyrządził szkodę, odpowiada za nią przedsiębiorca, który w dniu ujawnienia się szkody ma prawo prowadzić w obszarze górniczym, w granicach którego wystąpiła szkoda, działalność regulowaną ustawą. Mając na względzie ten przepis strona pozwana nie może się skutecznie uchylić od odpowiedzialności za szkody górnicze ujawnione na nieruchomości powódki, gdyż nie wskazała jednocześnie innych przyczyn powstania tych szkód, których charakter jest typowy dla szkód pochodzenia górniczego.

Kwestią pierwszoplanową jest rozstrzygnięcie, które z przepisów stanowią podstawę materialną żądania, tj. czy roszczenia powódki ma oparcie w przepisach aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2016.1131 j.t.) albo wcześniejszej ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2005.228.1947).

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. (III CZP 75/13, OSNC 2014/7-8/75), że do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w których zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie, miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012 r. – kiedy to w życie weszła aktualnie obowiązująca ustawa - stosuje się przepisy poprzedniej ustawy z 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tak też Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 29 stycznia 2014 r., I ACa 635/13, LEX nr 1437968 oraz w wyroku z dnia 5 lutego 2014 r., V ACa 635/13, LEX nr 1437984). Dla ustalenia, jakie przepisy mają zastosowanie do roszczeń o naprawienie szkód górniczych decydujące znaczenie miało zatem ustalenie kiedy powstała szkoda.

Pierwsze negatywne oddziaływanie na nieruchomość powódki relewantne w kontekście niniejszego postępowania (odszkodowanie za poprzednie szkody powstałe na przedmiotowej nieruchomości w wyniku działalności eksploatacyjnej pozwanej przyznano w innych postępowaniach odszkodowawczych prowadzonych przed tutejszym Sądem) zaobserwowano w 2012 roku. W rozpoznawanej sprawie widoczne i przede wszystkim odczuwalne dla powódki skutki prowadzonej przez pozwaną działalności górniczej nastąpiły w latach 2012-2013. Powódka zeznając

podała, że w 2012 roku zauważyła wybrzuszenia na powierzchni nieruchomości spowodowane działalnością górnictwą pozwanej. Kolejne zmiany ujawniały się sukcesywnie i dotyczyły różnych obiektów na nieruchomości. W roku 2013 na skutek pęknięcia podłoża doszło do pochylenia drewnianej wiaty, deformacji dachu, zniszczenia słupów oświetleniowych, ogrodzenia (w tym bram i furtek, ogrodzenia z siatki stalowej, z przesł drewnianych), a także studni, ktora wskutek zaistniałych szkod wyschła. W tej sytuacji stwierdzić należało, że szkoda na nieruchomości powodką powstała (podobnie jak miało to miejsce ze zdarzeniem wywołującym tę szkodę) po wejściu w życie obecnie obowiązującego ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i gornictwo. Zatem zgodnie z art. 222 w zw. z art. 227 cyt. ustawy w niniejszej sprawie zastosowanie ma nowa ustawa o prawie geologicznym i gornictwo.

W związku z powyższym podstawę dla ustalenia odpowiedzialności za powstałą szkodę w nieruchomości powodkow stanowi art. 144 tej ustawy. Po myśli ust. 1 tego przepisu wlasciciel nie moze sprzeciwić się zagrozenosiom spowodowanym ruchem zakładu gornictwo, ktory jest prowadzony zgodnie z ustawą. Moze on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Ustęp 2 stanowi, że przepis powyższy stosuje się odpowiednio do innych podmiotow, ktorych prawa majątkowe są zagrozone ruchem zakładu gornictwo. Natomiast z kolejnego ustępu (ust. 3) wynika, że jeżeli nie zachodzą okoliczności przewidziane w ustępach 1 i 2, przedsiębiorca odpowiada za szkodę wedlug zasad określonych w Kodeksie cywilnym. Innymi słowy zastosowanie znajdują przepisy ogólne kodeksu cywilnego regulującę kwestię naprawienia szkody.

Zgodnie więc z art. 363 kc, ktory znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, naprawienie szkody powinno nastąpić, wedlug wyboru poszkodowanego, bądz przez przywrocenie stanu poprzedniego (restytucja naturalna), bądz przez zaplatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrocenie stanu poprzedniego było niemozliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądku. Z kolei w § 2 wskazano, że jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądku, wysokość odszkodowania powinna być ustalona wedlug cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Wyraźnie podkreślić należy, że aby przejść do etapu postępowania sądownego dochodzenia przywrocenia stanu poprzedniego w związku z ruchem zakładu gornictwo, to najpierw przeprowadzone musi zostać postępowanie ugodowe między stronami. Zgodnie z art. 151 ust. 1 cyt. ustawy sądowne dochodzenie roszceń jest mozliwe po wyczerpaniu postępowania ugodowego. Natomiast w ustępie 2 przepisu wskazano, że warunek wyczerpania postępowania ugodowego jest spełniony, jeżeli przedsiębiorca odmowił zawarcia ugody lub jeżeli od skierowania przez poszkodowanego roszczenia wobec przedsiębiorcy upłyło 30 dni, chyba że poszkodowany, zgłaszając żądanie zawarcia ugody, wyznaczy dluższy termin.

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym powodką zgłoszona szkodę pozwanej wnioskiem z dnia 9.08.2013 r., domagając się od pozwanej usunięcia nowo ujawnionych szkod gornictwo na nieruchomościach powodką poprzez zaplatę jednorazowego odszkodowania lub przeprowadzenia restytucji naturalnej. W piśmie wyszczegolniono na czym, polegają stwierdzone przez nią uszkodzenia. Pozwana miała od tego momentu 30 dni na to, by wskazane przez powodkę szkody naprawić lub dokonać ugodowego załatwienia sprawy, do czego jednak nie poczuwała się – pismo z 30.08.2013 r. W związku z powyższym Sąd uznał, że tryb ugodowy przewidziany niniejszą ustawą został wyczerpany.

Jednocześnie odnosząc się do kwestii podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia wskazać należy, iż nie zasługuje on na uwzględnienie w świetle obowiązujących przepisow prawa. Jak stanowi bowiem art. 149 wyżej powolanej ustawy, roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkody przedawniają się z upływem 5 lat od dnia dowiedzenia się o szkodzie. Uwzględniając zatem nawet najwcześniejsze z powstałych i zauważonych przez powodkę szkod spowodowanych działalnością pozwanej w postaci wybrzuszeń terenu nieruchomości, ktore to zaistniały w roku 2012 nie ulega wątpliwości, iż w chwili wystąpienia powodką z pozwem, a to w dniu 20 lutego 2014 r. roszczenie nie było przedawnione. Tym bardziej zatem nie mozna mówić o przedawnieniu roszceń z tytułu pozostałych szkod, skoro powstały one w okresie poźniejszym. Niesłusznie podnosi pozwana, iż powodką wiedziała o zaistniałych szkodach już w chwili nabycia przedmiotowej nieruchomości w roku 2010, bowiem pozew dotyczy szkod zaistniałych poźniej – od roku 2012 wzwyż. Tym niemniej, zarzut ten pozostaje bez znaczenia. Powodką wystąpiła z pozwem w dniu 20 lutego

2014 r., a zatem nawet gdyby odnosił się on do szkód z roku 2010 to roszczenie nie byłoby przedawnione w chwili wystąpienia z pozwem, bowiem od roku 2010 do chwili wniesienia pozwu nie upłynął pięcioletni termin przedawnienia ustanowiony powyższym przepisem.

Sąd zauważa również, iż powódka nie jest specjalistką w dziedzinie geologii i górnictwa, czy też budownictwa, nie jest również świadoma etapów wydobywania, realizowanych w danym czasie eksploatacji, planów pozwanej odnośnie zakończenia prac na określonym obszarze, a także szczegółowych wpływów takiej działalności na stanowiący jej własność nieruchomość. Skoro pozwana nie kwestionowała prowadzonej w pobliżu eksploatacji na przestrzeni co najmniej kilkudziesięciu lat, nie można od powódki wymagać, by w sposób precyzyjny za każdym razem określała daty powstania konkretnych szkód.

Wydane w niniejszej sprawie opinie biegłych sądowych nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do tego, że występujące na nieruchomości powódki szkody są po części szkodami nowymi i są pochodzenia górniczego i pozostają w związku przyczynowym z działalnością pozwanej. Wpływy tej eksploatacji spowodował uszkodzenia w obiektach będących przedmiotem pozwu w postaci przede wszystkim: uszkodzenia ogrodzeń, słupków ogrodzeniowych, nawierzchni utwardzonych – placów i chodników, studni (zanik wody), wiaty drewnianej. Zdaniem biegłych R. P. S. F. za wskazane elementy infrastruktury nieruchomości powinno się wypłacić odszkodowanie, bowiem naprawa obiektów jest nieopłacalna i niecelowa. Obiekty te nie były naprawiane z tytułu szkód górniczych, za wyjątkiem studni, która była naprawiana przez pozwaną z tytułu szkód górniczych w roku 2011.

Powódka żądając naprawienia szkody przez pozwaną zgodnie z art. 144 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze w zw. z art. 363 kc mogła swobodnie dokonać wyboru sposobu naprawienia szkody. Ustawodawca, kierując się dążeniem do ochrony interesu poszkodowanych, wskazuje możliwość skompensowania szkody bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, jednocześnie zapewniając poszkodowanemu prawo dokonania wyboru.

Ponadto po uwagę należy również wziąć fakt, że z dokonanych ustaleń wynika, że intensywna eksploatacja prowadzona ma być przez Kopalnię należące do pozwanej co najmniej do 2020 r., nie wykluczone, że dłużej i ma ona oddziaływać na nieruchomość powodów poprzez wpływy deformacji ciągłych o wielkości dla III kategorii rejonu górniczego, jak również możliwa jest reaktywacja istniejących deformacji nieciągłych. Dlatego należy spodziewać się dalszych uszkodzeń obiektów będących przedmiotem niniejszego postępowania. Sąd bierze pod uwagę, iż przy ustalaniu sposobu naprawy szkody górniczej w zasadzie nie powinno się brać pod uwagę przyszłej eksploatacji. Jednakże, gdy wystąpienie szkód graniczy z pewnością, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, nie można pominąć takiej okoliczności (tak też SA w Katowicach w wyroku z dnia 5.12.2006 r. o sygn. akt I ACa 1683/06).

Sąd ustalając wysokość odszkodowania, zgodnie z utrwaloną praktyką, wziął pod uwagę wartość techniczną obiektów budowlanych na nieruchomości powódki, czyli wartość odtworzeniową składników budowlanych uszkodzonych i zniszczonych w wyniku działalności górniczej pozwanej spółki, z uwzględnieniem stopnia naturalnego zużycia obiektów. Sąd oparł się na wyliczeniach biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szkód górniczych S. F.. W ocenie Sądu biegły w sposób wszechstronny, rzeczowy i logiczny przeanalizowała całość zagadnienia po zapoznaniu się z materiałem zawartym w aktach sprawy, dokumentacją i po przeprowadzeniu stosownych analiz, wizji lokalnych i oględzin składników budowlanych oraz biorąc pod wszystkie zastrzeżenia zgłaszane przez strony. Biegły w swoich wyliczeniach uwzględnił również należny podatek VAT w wysokości 23 % za składniki budowlane. Ostatecznie powyższe wyliczenia nie zostały przez strony zakwestionowane. Sąd podziela przy tym pogląd biegłego S. F., iż brak jest podstaw do przyznania odszkodowania z tytułu szkód górniczych, gdyż nie zostały stwierdzone uszkodzenia słupów, a ewentualne uszkodzenia należy zgłaszać do wykonawcy przyłącza, firmy (...).

Sąd przyjął zatem, iż wartości techniczne składników budowlanych znajdujących się na nieruchomości usytuowanej w P. przy ul. (...) wynosi 34 289,99 zł netto (42 176,69 zł brutto), na co składa się kwota:

- za ogrodzenia 14 582,17 zł,

- słupki ogrodzeniowe 570,32 zł,
- nawierzchnie utwardzone (place i chodniki) 16 218, 34 zł,
- studnię 1 477,78 zł,
- wiatę drewnianą 1 441,38 zł.

Sąd za podstawę wyliczeń przyjął kwoty netto za poszczególne składniki budowlane doliczając jednocześnie podatek VAT, ponieważ odszkodowanie musi pokrywać pełną szkodę. W judykaturze Sądu Najwyższego wskazuje się, że odkodowanie należy się w kwotach brutto, tj. z podatkiem VAT m.in.: w każdym przypadku, gdy osoba poszkodowana nie jest jego podatnikiem oraz niezależnie od tego czy poszkodowany naprawił daną rzecz (tak uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 17.05.2007 r. o sygn. akt. III CZP 150/06).

W tej sytuacji Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki odszkodowanie po w łącznej wysokości 42 176,69 zł brutto, tj. z należnym podatkiem VAT w wysokości 23 % (34 289,99 zł * 1,23 VAT = 42 176,69 zł).

W ocenie Sądu strona pozwana pozostaje w zwłoce z zapłatą na rzecz powodów kwoty 42 176,69 złotych od dnia zapoznania się z opinią budowlaną uzupełniająca, tj. od 25.01.2016 r., bowiem w piśmie p[procesowym z tej daty pozwana oświadczyła, że zapoznała się z opinią biegłego S. F. i nie wnosi do niej żadnych uwag (k. 548). Zatem na podstawie art. 481 § 1 kc od kwoty 42 176,69 zł odsetki ustawowe za opóźnienie zostały zasądzone od dnia 25.01.2016 roku.

Wobec cofnięcia przez powódkę roszczenia o zapłatę odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych w porastających działkę nr (...) roślinności i drewnianą toaletę (pismo z 16.09.2014 r. oraz protokół oględzin – k. 160) na kwotę 13 000 zł Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie.

W odniesieniu do żądania przez powódkę odszkodowania za uszkodzenia gruntu na działce nr (...) z wyłączeniem jej części składowych, Sąd opierając się na opiniach biegłego sądowego z zakresu geotechniki dr inż. P. K. uznał, iż roszczenie to jest nieuzasadnione, a co najmniej przedwczesne, ponieważ dalsza eksploatacja będzie trwała nadal, co najmniej do roku 2020. Ta działka była już w przeszłości poddawana silnym wpływom, które spowodowały, iż na koszt poprzednika prawnego pozwanej wykonana była na tym gruncie rekultywacja.

W pierwszym rzędzie podnieść należy, iż działka nr (...) nie jest znacząco zdeformowana, nie ma zapadlisk i nie odstaje znacząco od sąsiedniego terenu. Ponadto działka nadaje się do wykorzystania zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego, a prace restytucyjne nie są potrzebne, bo powierzchnia nie jest zdeformowana w taki sposób by było to konieczne na chwilę obecną. Przedmiotowa działka jest działką budowlaną i zgodnie z prawem może być zabudowana, gdyż nie ma przeciwwskazań do jej zabudowy. W przyszłości posadowione budynki nie powinny być w bliskości uskoku zlokalizowanego w obrębie działki (po około 20 do 30 metrów po jednej i po drugiej stronie) oraz winny posiadać solidne fundamenty. Tym niemniej nie ma gwarancji, że szkoda nie wystąpi w przyszłości i nie powstaną deformacje terenu, gdyż teren nie jest uspokojony i obserwowane są kolejne pęknięcia, np. na sąsiedniej drodze, a drzewa się pochylają. Zmiany te mają charakter dynamiczny. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 316 § 1 kpc Sąd wydając wyrok bierze za podstawę orzeczenia stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Tymczasem kwestia przyszłych szkód jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym. Z powyższych przyczyn Sąd oddalił roszczenie powódki w pozostałym zakresie, co znalazło wyraz w punkcie 3 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 kpc, dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić Sąd obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy według zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Oznacza to, że część opłaty sądowej, od której zwolnieni byli powodowie obciąża pozwaną według wyniku sporu zgodnie z art. 100 kpc.

Łączne koszty procesu poniesione przez strony wynosiły 14 400 zł (koszty zastępstwa procesowego obu stron po 7 200 zł). Powódka utrzymała się z żądaniem w 14 %, a zatem obciąża ją 86 % łącznych kosztów procesu, tj. 12 384 zł. Skoro pozwana poniosła łącznie koszty w kwocie 7 200 zł, to różnica w kwocie 5 184 zł podlega zasądzeniu na jej rzecz od powódki (pkt 5 wyroku).

Wydatki Skarbu Państwa związane były z wynagrodzeniem biegłych, które wynosiły 5 010 zł oraz opłatą od pozwu, od której powodowie byli zwolnieni.

Na pozwaną został zatem włożony obowiązek zwrotu na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. opłaty od pozwu w zakresie uwzględnionego powództwa w kwocie 2 109 zł i wydatków na biegłych w 14 %, czyli łącznie w kwocie 701,40 zł (pkt 4 wyroku). Jednocześnie Sąd na podstawie art. 113 ust. 4 wyżej powołanej ustawy odstąpił od obciążenia powoda przypadającą na niego częścią należnych kosztów sądowych biorąc pod uwagę przedmiot postępowania i okoliczności sprawy.

SSO Barbara Migas